

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnine in oglasila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 69.

V Ljubljani, v soboto 27. marca 1897.

Letnik XXV.

Jugoslovanski klub.

Danes se je začel državni zbor na Dunaju; 425 poslancev je prišlo v zbornico in izmed teh si mora poiskati ministerstvo za vladanje potrebno večino. Nobena stranka sama zase nima večine, ker nadpolovična večina je 213 glasov, pa niti najmočnejša stranka jih ne spravi skupaj 100.

Očitno je torej, da bode večina sestavljena iz več strank. Takih kombinacij je pa več mogočih; katera bode ravno ministerstvu po godu, o tem ni lahko soditi, ker dosedaj grof Badeni ni maral pokazati prave barve, a zgodilo se bode to v prihodnjih dneh in tedaj bomo spoznali, kakošne naklepe goji ministerstvo v svojem naročju.

To je silno imenitna zadeva za nadaljni razvoj avstrijske politike, za srečo in blagostanje avstrijskih narodov, posebej pa je še za nas Slovence važno, ker je od tega odvisno, bodo li slovenski naši poslanci zamogli sodelovati v tej vladni večini ali pa ne. Do sedaj se vlada nikjer ni kazala prijazna Slovincem, ne na Koroškem, ne na Stajarskem, ne na Primorskem, celo na Kranjskem ne, torej mi nimamo povoda vladi se ponujati v podporo. Vendar pa Slovenci nikdar niso bili v opoziciji, kar načeloma in tudi v prihodnje ne bodo storili, a terjati in braniti svoje pravice morajo tudi v slučaju, da bi vladi to ne bilo po volji.

Kako pa bodo naši slovenski poslanci v državnem zboru to nalogo najbolje vršili?

Na to vprašanje zamoremo splošno odgovoriti s tem, da naj poskušajo previdno in modro porabljati zase nam ugodne razmere v novi zbornici, vzlasti se priporoča v svrhu tega namena ustanovitve jugoslovanskega kluba. Vsi jugoslovanski poslanci naj bi stopili skupaj v en klub in naj bi složno delovali za korist svojega naroda in koristi države.

Ta misel je jako prikupljiva, nekaj idejal za ognjevit rodoljube, bode pa li tudi v resnici te nade

spolnila, kar se od nje pričakuje, to je seveda drugo vprašanje, s katerim se bomo pečali v naslednjih člankih.

Poglejmo najprej zgodovinski razvoj te ideje.

Pred šestimi leti je bilo nekako v tem. Ko so se novoizvoljeni državni poslanci pripravljali na odhod proti Dunaju, tedaj so se razni listi in razna društva bavila s težavnim vprašanjem, kam naj se obrnejo slovenski poslanci na Dunaju, kateri večji stranki naj se pridružijo, kako naj postopajo.

„Slov. Narod“ in ž njim vred razni drugi listi so delali na to, naj se slovenski poslanci pridružijo Mladočehom. Živo so opisovali dobroto, katere nas čakajo iz te zveze, in skoro izdajalec je bil, kdor se ni maral ogrevati zanjo. A vse to pehanje ni izdalo; ko so naši poslanci prišli na Dunaj, niso pristopili mladočeškemu klubu, ker so spredvideli, da mladočeška politika Slovincem ni koristna, in prav so jo zadeli.

Vaplavala je tudi misel o lastnem „slovenskem klubu“ na površje razprave po listih in družbah. Ta misel ni bila celo nova, ker že dosihmal so imeli slovenski poslanci svojo zvezo, v kateri so obravnavali slovenske težnje in zahteve, a ta slovenska zveza je bila del Hohenwartovega kluba. Da se bode taka pametna in koristna zveza tudi v novem drž. zboru ohranila, ako ne pride kaj boljšega na dan, je bilo pričakovati. Poslanci so po treznem prevdasku spoznali, da samostojen slovenski klub jim ne daje poročstva za boljše zastopanje koristij volilcev, zato so vstopili vsi skupaj v „klub konservativcev“, v katerem so si osnovali svojo posebno zvezo. V konservativnem klubu so bili naši poslanci mogočen faktor in so prišli v najvažnejše odseke ter tako dosegli izdaten vpliv na razvoj avstrijske politike.

Konservativni klub pod vodstvom grofa Hohenwarta je imel sicer lepo število poslancev v svoji sredi in tudi po zmožnosti in znanju so se odlikovali, vendar se grofu Hohenwartu ni posrečilo na-

praviti v klubu homogenno jedrno, ki bi bila strogo držala skupaj in postopala odločno. Bila so razna navskrižja v klubu, ki so izvirala iz raznih povodov, in klub je začel razpadati.

Kaj kaže sedaj našim poslancem, o tem prihodnjič.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. marca.

Tržaški italijanaši so dobili te dni resen opomin z Dunaja, ki jim neovrgljivo dokazuje, da je prešel čas nečuvnega nasilstva nad drugimi narodi. Ta precej huda breca je članek v uradnem listu „Reichswehr“, ki slove nastopno: „V Trstu bodo zmetali proč polagoma zadnji figov list, javno se že nastopa s protiaustrijskim mišljenjem. Povodom državnozbornskih volitev so se dogajale stvari, ki morajo vsakomur odpreti oči, ako hoče videti ali ne. In kakor so stari peli v Trstu, tako so žvrgoleli mladi v Istri. Tam bi italijanaši radi uvedli popolno anarhijo, da bi se tem preje osvobodili svojih nad vse sovražnih slovanskih sodeželanov. Pripoveduje se o požigih in drugih lepih stvarih. — Civilna oblastva se kažejo popolno brez moči in še le ope-tovanemu posredovanju vojaštva se je posrečilo, da so se zabranile najhuje stvari. Slovani so se namreč s tem pregrešili, da so se jeli povodom volitev zopet gibati in so pokazali, da še žive. To seveda pa ni po godu italijanašem v Trstu, niti onim v Istri. Cela tržaška okolica in celo Primorje mora postati italijansko in če treba, tudi s silo. Ko so Slovani pobiti na vsi črti, potem je Primorje še le zrelo za „Italio unito“. Do tedaj naj le potujejo vsi milijoni v Trst, ker jih imamo itak preveč. Ako svojedobno prevzemo Italijani naš utrjeni čveterokot, bodo z veseljem vsprejeli v Trstu nakopičene milijone. — Tako menijo tržaški italijanaši. Toda v nas se ne pojavljajo zaman žalostni spomini na polpretekle čase. Lombardijo in Beneško smo izgubili največ le

LISTEK.

Volitev.

Izvoljen.

Disique beatus

Ante obitum nemo supremaeque tunera debet.

Na večer svoje izvolitve sedel je moj prijatelj sam v svoji sobici.

Večer, katerega drugi v enakem položaju slavijo s pitjem, petjem, godbo in navdušujočimi govori, našel je njega potrtega. Saj je pa tudi njegov bistri duh slutil vse one strahote, ki čakajo tistega, kateremu se ima dostaviti certifikat, da so ga glasovi volilcev povzdignili do poslanstva.

Ko se je vzdignil in odhajal, kazal je njegov obraz veliko odločnost.

Drugo jutro pa so videli meščani, še predno se je raznašala prva pošta, proti hiši mojega prijatelja korakati postreščeka, nosečega velik, nov koš.

Kmalu na to pričeli so prihajati pismo nosci, vsak otovorjen s težkim bremenom pisem.

Koš pa je sprejemal v svoje nenasiťljivo žrelo pismo za pismom, sama pretiľna pisma političnih

nasprotnikov, kateri so kategorično zahtevali, da naj se moj prijatelj takoj odpove mandatu na korist njihovim kandidatom.

Radi strahovite enoličnosti in brezmejnega ponavljanja bilo je to berilo prijatelju mučno.

Enoličnost, dasi ne tudi ponavljanja, prekinilo je pismo socijalista Rudečkarja, katero je ta na vse strani dosledni mož pisal z rudečo tinto.

Malo odmora dala so prijatelju pisma raznih dunajskih hotelirjev, kateri podjetni možje so mu priporočali za čas bivanja na Dunaju svoje hotele.

Precej prvi dan bilo je jasno, kako koristna naprava so koši, in s prijateljem veselili smo se, da ga je razsvetlila tako dobra misel.

Čez nekaj dni videl sem prijatelja zopet. Obupaval je. Koš se ni obnesel.

Tista pisma raznih uredništev, katerih eno je zahtevalo podobo novoizvoljenca, drugo njegov životopis, tretje njegov program, ta pisma bi tudi še našla prostora v košu.

Pismo Ide pl. Tičoljub, ki od novega poslanca zahteva, da izposluje postavbo v prid zatiranega in preganjanega rodu vrbcev, ter s tem olajša bedo ptičjih proletarcev, šlo je z lahkoto v koš. Še več,

bilo je po svoji prikupljivi vnanjosti in vsled ljubke vonjave prava dika koša.

Nekoliko teže spravil je prijatelj v koš obsežni „šolski zakon“, katerega mu je doposlal nek zobozdravnik.

Ta za blagor mladine vneti mož izdelal je v mnogih nočeh brez spanja prebitih in po silnem dušnem naporu načrt popolno novega šolskega zakona, ki bi, po njegovi trditvi, ustrezal vsem narodom. Otroci bi namreč imeli vsi, brez razlike narodnosti, uporabljati glasovito sredstvo za ohranitev zob in zoper zobobol, katero je iznašel ta mnogostranski mož.

Ideja ta bila je razvita na 30 polah in priloženih je bilo pet kilogramov priporočilnih pisem in izrezkov iz časopisov, po katerih se je to sredstvo omenjalo pohvalno.

To vse bi bilo šlo lahko v koš.

Skrbelo je prijatelja nekaj družega.

Socijalisti, ti bistrooki sodobniki, pazno zasledujejo vsak pojav kapitalizma, seveda ako se ta ne prikaže slučajno pri židih.

Ti možje so torej zapazili tudi postreščeka, ko je nesel novi, veliki koš k novoizvoljencu.

vsled napačnega sistema vladanja in ta povsem napačni sistem — ne sramujemo se položiti prst na odprto rano, — je tudi v Trstu doma. Gledati moramo, kako je tržaško namestništvo ne od včeraj, marveč že celo vrsto let popolno neopravičeno prizanesljivo in molčeče, vsled česar so se tudi pokazali tako krasni sadovi. Italijanaši naj počenjšo še tolike budalosti in grozovitosti, v tržaškem namestništvu se nihče ne gane in neče nihče nič slišati, k večjemu se pritira do kake neslane in brezpomembne izjave. Italijanašem je vse to deveta briga. Tržaški namestnik vitez Rinaldini naj pregleda neštivilne nevspehe v dolgi vrsti let in se bo na ta način najbolje prepričal, koliko zlega je provzročila njegeva slabotna politika. Časi rekriminacij so minuli. V takih odnosajih je naglo in energično postopanje nujno potrebno. Nov duh se mora vseliti v tržaško namestništvo, katero se mora poleg tega tudi temeljito osnažiti vseh nepravilnosti. Italijanaši naj konečno vendar prav dobro občutijo, da ima tudi avstrijska potrpežljivost svoje meje. — Dal Bog, da bi imele te krepke besede obilo trajnega uspeha in storile konec neznosnim krivicam, ki tirajo primorske naše sobrate v vedno večji obup!

Gospodska zbornica šteje sedaj 248 članov, ki se razdelé nastopno: 18 cesarskih princev, 16 cerkvenih dostojanstvenikov, 66 dednih in 148 imenovanih za celo življenje. Z ozirom na stranke jih pripada desnici 95, liberalni stranki 59, srednji pa 48 članov. Novi član knez Rudolf Liechtenstein ostane najbrže „divjak“. Razmerje strank se torej z novim imenovanjem ni spremenilo, pač pa je dobila gospodska zbornica v svojo sredo več starih, izkušenih parlamentarcev, kakor so posebno Rieger, grof Hohenwart, baron Chlumecky, grof Franc Coronini in grof Kalnoky.

Jezikovna naredba za Češko, o kateri se je opetovano zatrjevalo, da se objavi v prihodnjih dneh, je zopet pokopana najbrže za dalje časa. Zgodovina o tem „pogrebu“ je naslednja. V minulih dneh se je vršilo v ministerskem predsedstvu na prizadevanje vlade posvetovanje, katerega so se udeležili češki in nemški zastopniki in nekateri člani ministerstva. Prisostvovali so seji dr. Engel, dr. Kaizl, dr. Kramar in dr. Pacak od češke, dr. Schlesinger, Lippert, dr. Schücker in dr. Funke od nemške strani, od strani ministerstva pa grof Badeni, vitez Bilinski, baron Gautsch in grof Gleispach. Glavni predmet temu posvetovanju je bila jezikovna naredba, ki se na odločno zahtevo Nemcev ne sme še objaviti, akoravno so se prvi z vso silo potegovali za svoja prava. Nemški zastopniki so izjavili, da zahteva Čehov ni vsprejemljiva, dokler se razmere ne spremené. Nemcem se je vlada udala posebno radi tega, ker so njihovi zastopniki odločno izjavili, da nemški poslanci izstopijo iz češkega deželnege zbora, ako se jim ne ugodí v tej zadevi. Tako se je ustreglo manjšini na Češkem, grof Badeni bode pa imel mnogo preglavic, predno dobi Čehi zopet za svoje ideje.

Socijalnim politikom na Dunaju je v zadnjem času popolno odklenkalo. To so pokazale najbolj očitno zadnje državnozbornske volitve na Dunaju, kajti poraženi se bili na vsi črti. Da je z ve-

Brž priobčili so v svojem glasilu hud članek pod zaglavjem: Tak-le je.

V tem članku razlagajo, kako novi poslanec, mesto da bi svoj denar razdelil med ljudstvo, rajši kupuje koše, s tem podpira male obrtnike, katerim itak ni pomoči, s tem pa tudi množi svoje privatno imetje.

To število svojega lista določili so mu potem iz vseh kotov dežele.

Koš, ki je bil namenjen olajšati poslancu gorje, pomnožil je isto!

Prijatelj iskal je v svežem zraku krepila, da bi zamogel nadaljevati tako srečno pričeto poslansko delo.

Sreča ga znanec:

„Ravnekar videl sem gospoda dvornega svetnika; pravi, da je namenjen k Vam.“

To veselo poročilo potrdi prijatelja v sklepu, napraviti daljši sprehod.

Na sprehodu razmišlja, zakaj gospod dvorni svetnik svojih mislij rajši pismeno ne razvija, in da ne bode slabo, omisliti si še jeden koš.

Ko se po preteku poldruge ure vrne domu, sprejme ga služkinja z veselim poročilom: „Ravnekar prišel je gospod dvorni svetnik...“

liko silo prodrli znani Kronawetter, to ni nikakor zasluga socijalnih politikov, kajti Kronawetter je bil že poprej v državnem zboru in ima še osebno toliko, akoravno vedno manj zaupanja, da je še prodrli s svojo kandidaturo. Sicer pa socijalni politiki še nikdar niso mogli prav resno misliti na kako posebno stranko, kajti kar je mej njimi inteligence, se ni nikdar v resnici ločila od liberalnih naprednjakov, nižji slojevi so pa že itak v veliki večini v krempljih rudeče internacionale. Stranka socijalnih politikov je bila toraj že v začetku popolno mrtvo-rojeno dete.

Krečansko vprašanje je danes še ravno tako zamotano, kakor je bilo pred nekaterimi tedni, ali pa morda še bolj. Ko je storjen od strani vele-vlasti prvi korak, namreč blokada Krete, se vrši pogajanje glede nadaljnih korakov, toda do sedaj še popolno brezuspešno. Nihče ne ve, kaj žele in hočejo prav za prav vele-vlasti, pa tudi Grška in Turčija ne dasta od sebe nikakega glasu. Vrše se sedaj samo priprave za večjo akcijo, in pod tem imenom je umevati v prvi vrsti turško-grško vojsko z njenimi nadaljnimi posledicami. O tej vojski je na razpolago zelo pomenljiva izjava grškega ministerskega predsednika Delyannisa. Ta mož je namreč izjavil napram specijalnemu dopisniku petrograjske „Gazete“, da Grška ne želi vojske s Turčijo. Rešitev krečanskega vprašanja je sedaj jedino le v rokah vele-vlastij, od katerih je tudi odvisno, kako se odstranijo nevarnosti, ki jih hrani v sebi to vprašanje. Na vprašanje dopisnikovo, zakaj koncentruje vse svoje vojne oddelke na grško-turški meji, je odgovoril ministerski predsednik, da sledi Grška samo vzgledu Turčije. „Turki“, pravi minister, „imajo sedaj na naši meji 46.000, mi le 42.000 vojakov. Na vsak način zamorem pa kategorično izjaviti, da Grška ne bo pričela vojske“. Torej povsodi vlada popolna nejasnost.

Blokada Krete je stopila v „uspešnejši štadij“, kakor trdijo nekateri vladni listi. Glavno zaslugo ima pri tem čuječnost avstro-ogerskih vojnih ladij, ki se jednako drugim udeležujejo splošnega obkoljenja otoka. Našim ladijam se je že trikrat posrečilo, da so zasačile grške ladije, ki so nameravale vtihotapiti živež in strelivo na otok. Na jednem parniku se je nahajalo tudi 60 prostovoljcev, na drugem pa več odličnih Grkov, ki so morali pokoriti se poveljem evropskih admiralov in po kratkem odmoru mirno odriniti tje, od koder so prišli. Evropske ladije dobivajo skoro sleherni dan nove moči. Tudi z naše strani se je predvčeranjim podal drugi bataljon pešpolka št. 87 na Kreto. Bataljon šteje 22 častnikov in 656 mož, katerim zapoveduje poveljnik Gužek.

Tedenski koledar.

Nedelja, 28. marca: 4. postna, evang. Jezus nasiti 4000 mož. Jan. 6. Jan. Kapistran. Ponedeljek, 29. marca: Avgusta dev. Torek, 30. marca: Janez Klimak. Sreda, 31. marca: Modest šk. Cetrtek, 1. aprila: Hugon šk. Petek, 2. aprila: Frančišek Pavl. Sv. Kri Gosp. Sobota, 3. aprila: Abundij šk. — Lunin spremin: Mlaj 2. aprila ob 5. uri 22 m. zjutraj. — Solnce izide 1. aprila ob 5. uri 43 minut, zaide ob 6. uri 25 m. — Dan zraste v aprilu za 1 uro 30 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. marca.

(Ministersko odobrenje novega katekizma.) O. kr. ministerstvo za uk in bogočastje je odobrilo z odlokom z dne 22. t. m. št. 7011 učno knjigo: „Veliki katekizem ali krščanska nauka“ (Izvirnik potrdili vsi avstr. škofje, zbrani na Dunaju dne 9. aprila 1894). Velja 40 krajevarjev. V Ljubljani 1896. Založilo knezoškofijstvo ljubljansko. — Rabiti se sme za poduk na ljudskih in meščanskih šolah, na srednjih šolah, kakor tudi na moških in ženskih pripravnicah s slovenskim učnim jezikom. — Dotični odlok bo kmalu objavljen v ministerskem ukazniku.

(Strah pred klerikalizmom.) Sinočni „Narod“ piše: Zanimiv je slučaj, da je bil zadnji izvoljeni poslanec prelat Dungel, opat v Göttweigu, prvi pa opat Treuinfels; prav kakor bi tičal v tem slučaju simbol sedanjega vladajočega klerikalizma. To primeru je sprožila „N. F. Presse“ in seveda „Narod“ precej pricaplja za staro liberalno židinj, še z

bolj natančnim komentarom in z večjimi lažmi. Mi namreč prav nikjer ne vidimo onega „sedanjega vladajočega klerikalizma“, pač pa vidimo, da se tako zvani klerikalci povsod boré s skrajnimi silami proti sedaj vladajočemu brezverskemu nasilju. Čudno pa je, da se je včeraj „Narod“ tako izražal nad „vladajočim klerikalizmom“, ko je vendar prejšnji dan s takim nepopisnim veseljem — seveda še le potem, ko je zato po listih breo dobil — pozdravljal zmago slovenskega poslanca na Koroškem. Znano bo namreč morda tudi „Narodu“, da te zmage ni pridobila „čista narodna ideja mej brati Korošci“ kakor piše „Narod“, marveč, da so to dosegli tisti preklicani slovenski klerikalci s pomočjo tistih preklicanih nemških klerikalcev, proti katerim vsem „Narod“ bije vedno zagrizenejši boj, odkar je „Narod“ v službi narodnega odpadnika neklerikalca Zveglija, ki hoče pod dr. Tavčarjevo tvrdko vladati našo deželo in sploh Slovincem dajati navodila za politično življenje.

(Ordinacija.) V mašnika so danes prevzvišeni knezoškof posvetili frančiškana dalmatinske pokrajine, P. Karol Eterovića, ki bo obhajal novo mašo na Veliko noč v Pušicah na otoku Braču v Dalmaciji.

(Duhovni govori za krščanske žene.) Od 21. do 25. marca imel je v tukajšnji uršulinski cerkvi visokočastiti P. Emil Volbert T. J. duhovne govore za krščanske žene. Bila sta vsaki dan dva govora, zjutraj ob 1/2 9. in zvečer ob 5. uri. To vse hvale vredno misel sprožile so bile pred nekimi tedni nekateri ljubljanske gospe in gospodične same, ker so preč. patra Volberta prosile, naj jim v letošnjem postnem času ponudi priliko za duhovne vaje. Visokočastiti pater mislil je pa dobri stvari bolje koristiti, ako dá govorom za krščansko ženstvo širšo podlago. Povabil je torej sploh krščansko misleče gospe in gospodične za imenovane dni v prijazno cerkev č. gg. uršulink na duhovne govore, umerjene prav njihovim potrebam. Tvarina govorom bila je s tem že dana, namreč: poklic in stan žene v krščanstvu, imenitnost njenega poklica in delovanja v družini za prepored vse človeške družbe, da bode ta zopet krščansko misliti in živeti začela. — „Žene, pomagajte katoliški cerkvi človeško družbo rešiti!“ imele so poslušalke priliko večkrat slišati. Kako srečna je bila ta misel, ob jednem pa tudi, kako vendar veliko večino ljubljanskih gospa in gospodičin preveča še globoko krščanski duh, pokazal je uspeh. Že v nedeljo dne 21. marca zvečer bila je sicer jako prostorna cerkev polna samega izobraženega ženstva, in tako vse dni notri do včeraj, ko je bila ob 1/2 7. uri slovesna božja služba, med njo skupno velikonočno sveto obhajilo in tako sklep lepe in koristne pobožnosti. Samo površna cenitev o številu udeleževalk izrekla se je za tisoč do dvanajst sto gospej in gospodičin. Jako je ugajalo udeleževalkam tudi znano ubrano petje nunskega zbora in brez dvombe mnogo pripomoglo k vztrajnosti. Tako dobra volja gospa ter gospodičin ljubljanskih in zraven božji blagoslov nam je porok, da se bo tudi sad trajno razodeval. — Ob jednem izdal je visokočastiti o. Volbert tudi vabilo h konferencam versko-znanstvenega zapopadka za gospe, katere namera imeti v letošnjem postu v ljubljanski stolnici vsak večer ob 7. uri od 6. do 13. aprila, t. j. od cvetnega do velikega torka. Tema tem konferencam je: vera in njen socijalni pomen. Nadejamo se tudi od strani moških obilne udeležbe.

(Občinske volitve za mesto Ljubljano) se vrše in sicer za III. razred 26., za II. razred 28. in za I. razred 30. aprila t. l. vsakokrat od 8. do 12. ure dopoldne.

(Iz Dobrépolj) dne 25. t. m. Okrajna cesta v Bliskovem dolu je, naravnost povedano, v — škandaloznem stanju. Predlanske in lanske povodnji so jo poškodovale takó, da se je del ceste ob robu vdrl. V tisto brezdnost se je sicer nagromadilo kamenje, ki pa se je že zdavnaj zopet pogreznilo. Na tem mestu se zgodi lahko velika nesreča zlasti zató, ker je v Dól od obeh stranij kratek in strm klanec. Oblasti, ki imajo skrbeti za varnost, pa menda tega ne vidijo. Zató prosimo: Preslavni cestni odbor, usmili se nas! „Zaflikajte“ cesto ali jo pa preložite, h čemur se že dolgo pripravljate! Hvaležni Vam bodemo.

(Zdravje v Ljubljani) od 14. do 20. marca. Novorojenih 17, vmrlih 22; mej njimi za vratice (davico) 1, jetiko 1, vnetjem sopilnih organov 2, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 17; mej njimi 5 tujcev, 1 iz prejšnjih tednov in 6 iz za-

vodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za oslovskim (dušljivim) kašljem 15, vrtico 2, trachom 1.

(Najnovejše nasilstvo.) Liki orkan besni sedaj progressovski fanatizem, neizprosno podiraje vse, kar mu ni po volji. Tako se je uničila povsem zakonita volitev gosp. Nabergoja. Volitev je zakonita, proti volitvi ni bil ułożen ni najmanjši prigovor, verifikacijski odsek je priznal sam v svojem poročilu, da je bila volitev zakonita, in priporočal je, naj se ista odobri. In vendar se je uničila ta volitev, ker je tako hotel laški fanatizem. Dejstvo pa, da so proti odobrenju glasovali isti členi verifikacijskega odseka, ki so pripoznali, da je bila volitev zakonita, to dejstvo provzroča, da se to najnoveje nasilje dviga visoko nad tržaško-lokalno površino in se povspenja do splošno-avstrijske politične važnosti. Zato govorimo o tem na tem mestu. Kaj da je Trst za državo avstr., o tem ni treba govoriti na široko; in to ne le po svoji lastnosti, kakor jedino veliko pomorsko tržišče, ampak — in ta moment je prevažen v političkem pogledu — tudi po svoji zemljepisni legi. Da bode mogel Trst vršiti svojo veliko nalogo na korist in varnost države, treba zdravih političkih odnošajev, spajajočih vse poštene in lojalne življe brez razlike narodnosti — v jedno veliko patrijotičsko kolo. Tu, kakor nikjer drugje, treba tolerancije, treba liberalnega mišljenja v plemenitem pomenu te besede, tu treba ustvarjati toček, ki bodo družile vse narodnosti, bivajoče tu, in delujoče v procvit tega mesta. Progressova stranka ne pozna teh pomislekov in gazi v blato zakone najprimitivnejše parlamentarne dostojnosti. Kar je storila progressovska stranka se svojim sklepom od minolega ponedeljka, to je izravni napad na parlamentarno načelo, na parlamentarno dostojnost, na pravico — volilecev. To so nezdravi odnošaji, ako ima vse v svojih rokah stranka — ki je zbesnela v svoji strasti, ki žali na nečuten način najlojalnejši del prebivalstva, ki sili naravnost v obup to prebivalstvo. Odločilni krogi bi morali vendar malo pomisliti, kaj znači to, ako ljudstvo — obupuje. Obup prebivalstva, ogorčeno čustvovanje, to so žalostni pojavi, posebno v pokrajini, ker je ljudstvo takorekoč permanentni stražar države. To so državno-politiški pomisleki posebne teže in oni, ki imajo prvo besedo v državi, naj si nikar ne maše ušes pred temi pomisliki. „Edinost“.

(Na delo slovenski rodoljubi!) To bil le volilni je boj, piše „Slovenski Gospodar“, ki je besnel po širnej Avstriji, kakor še nikdar poprej. In izid tega boja nam kaže, da izginjajo stare stranke, ki so nekaj imele „svetovni glas“. Poražene so stranke, ki so naglašale, da zastopajo koristi narodov, a zastopale so le svoje koristi in tlačile uboga ljudstva, ter jih pripeljale do skorajšnjega pogina v socialnem oziru. Da, potrj, uničen je liberalizem vseh vrst, to spričuje glasovanje avstrijskih narodov v V. kuriji. Na svetovno pozorišče stopata dve novi, mladi, čili stranki, katerih vsaka je vzela kot prvo točko v svoj program rešitev socialnega vprašanja. — Ti stranki se imenujeta krščansko-socialna in socialno-demokratska. Prva hoče rešiti socialno vprašanje po načelih pravičnosti in Kristusove vere, druga, katera je postransko dete liberalizma, pa s silo, brez Boga in z razrušenjem vsega obstoječega reda. Da se sedanje razmere morajo izpremeniti, to razvidi vsak človek, ki ima jasno pamet. Na tiste starokopitneže, ki hočejo, da bi vse pri starem ostalo, se nihče več ne ozira in jih tudi nihče ne posluša. — Drugače mora biti na vsak način. Vprašanje je samo, kateri stranki se bomo pridružili, da bomo ta „drugače“ dosegli. — Slovenski narod je veren narod. Ko so bili prišli Turki v Evropo, hodili so pustošiti tudi slovenskih krajev. Požigali so naše domove in cerkve, morili naše očete in v sužnost gonili naše mladenice in deklice. Toda naš narod se je v teh žalostnih časih vzdignil kakor jeden mož in je bil s Turki grozovit boj celih 300 let za sveto Kristusovo vero in za drago domovino. In vztrajal je v tem boju in še vztraja zadnje dni, mej tem ko se Turčinom bliža zadnja ura. Slovenski narod, skaži se vrednega svojih slavnih očetov in stopi v boju za rešitev socialnega vprašanja kakor jeden mož pod belo krščansko-socialno zastavo! Ta zastava naj vsplapola nad celo Spodnjo Štajersko in naj kliče in naj vabi k resnemu delu za preosnovo sedanjih razmer vse rodoljube brez razločka stanu. Soc. demokratje so na delu; hodijo od kraja do

kraja, od hiše do hiše, slepijo ljudi z lažmi in neizpolnjenimi obljubami, hujskajo jih na deželno in duhovsko gosposko. Soc. demokratje so sovražniki naše vere in domovine. Liebknecht, jeden izmed voditeljev nemških soc. dem. je rekel pri zborovanju v mestu Halle l. 1890: „Jaz sem bogotajec, jaz ne verujem v Boga.“ In Bebel, drugi voditelj, je rekel, da pusti nebesa angelom in vrabeem. (Unsere Ziele str. 39.) Ljubezen do domovine imenujejo soc. dem. „neumnost“. V neki socialistični knjigi stojé besede: „Prokleta bodi tako imenovana domovina!“ (Der Emancipationskampf des vierten Standes II. 116.) In v manifestu z l. 1848, katerega sta izdala Marx in Engels, dva mesija socialnih demokratov, stojé besede: „Delavci nimajo nobene domovine. Ne more se jim vzeti, česar nimajo.“ Tako je, slovenski rodoljubi! Zato pojdite na delo zoper te slepivce in razlagajte narodu njihove brezverske, neizpeljive nauke! Ustanovljajte društva, sklicujte shode, podučujte priprosto ljudstvo v političnih, gospodarskih rečeh in posebno o soc. vprašanju! Kažite mu vzroke zdanje gospodarstvene bede, a razlagajte mu tudi, kako bi se dalo tej bedi pomagati na kršč.-soc. podlagi. Mi delajmo doma, gg. državni poslanci bodo pa delali na Dunaju za preosnovo sedanjim nižjim stanovom neznosnih razmer. Jeden za vse, vsi za jednega!

(Z Dravskega polja.) dne 24. marca. Danes smo hladni zemlji izročili zemeljske ostanke č. gospoda Jakoba Trstenjaka, knezoškofijskega duhovnega svetovaleca in župnika pri Sv. Marjeti niže Ptuja, ki je po večletni mučni pljučni bolezni dne 22. t. m. mirno v Gospodu zaspal. Rajni se je narodil dne 22. julija 1840 pri Sv. Antonu v Slovenskih Goricah ter je bil kot tretjeletnik v duhovnika posvečen dne 17. julija 1864. Kapelanoval je v Vitanju, Vojniku in Jarenini, potem je bil od leta 1874 beneficijant v Ptuju, a dne 1. maja 1880 je postal župnik pri Sv. Marjeti, kjer si je zlasti za olepšanje župnijske cerkve nabral nevenljivih zaslug. Sprevod je vodil preč. gospod častni kanonik in župnik pri Sv. Lovrencu v Slovenskih Goricah, Jakob Meško, spremljan od 37 duhovnikov, med njimi preč. gospod častni kanonik Anton Hajšek iz Slovenske Bistrice. Vsi so od blizu in daleko prihiteli skazati zadnje čast blagemu in iskrenemu prijatelju in sobratu. Ves čas, kar so trajala cerkvena opravila, razlegal se je po nagnječeni cerkvi glasen jok in stok; srce predirajoč; ihtenje žalujočega ljudstva preglaševalo je večkrat otožne glasove cerkvenih žalostink. Težko težko nalogo je imel govornik, ki je od rajnega slovo jemal, č. gospod duhovni svetovalec in dekan zavrački, J. Kralj. Ko so pa slednjič mrtvaški zaboj, katerega so bili častilci rajnega ozaljšali s krasnimi venci, vzdignili, da ga iz cerkve na pokopališče odnesejo, nastal je vik in krik, kakoršnega še nismo tako hitro slišali. Med mnogostevilnimi sožalniki zapazili smo tudi preblagorodnega gospoda c. kr. okrajnega glavarja dr. Alf. pl. Scherer-ja, okrajnega šolskega nadzornika gospoda J. Rannerja, načelnika okrajnega zastopa gospoda J. Zelenika in več drugih gospodov, zlasti pevcev s Ptuja. Tudi oddelek ptujskih veteranov udeležil se je pogreba. Rajni je bil večleten ud okrajnega šolskega sveta v Ptuju, mož izredno bistrega duha in plemenitega značaja, blag, goreč in vzoren duhovnik in izboren rodoljub. Naj počiva v miru!

(Kako vlada in tako zvana „narodna“ stranka na Hrvaškem skrbi za narodno svetinjo — vero.) V sobotnej številki trdijo „Narodne Novine“, da se „Obzoraši“ z vero igrajo kakor s kako igračo, mej tem ko vlada in narodna stranka z vsakim svojim činom dokazuje, da jo ima za narodno svetinjo, kateri posvečuje vso svojo skrb. Proti tej trditvi navaja „Obzor“ poleg mnogo drugih sledečih fakta: 1. Župnijskih upraviteljev je 44. Vlada jih noče imenovati. Je-li to v interesu narodne svetinje? 2. Vseučiliško pridigo je vlada ustavila. Je-li to v interesu narodne svetinje? 3. Vlada je ustavila zrelostni izpit iz veronauka in vsakdanjo mašo v poletnem času. Je-li to v interesu narodne svetinje? 4. Vlada je odstranila veroučitelje od službe brez vsakega razloga: dr. Frankla, Milašinoviča, Koreniča, dr. Hartmana in ni potrdila dr. Medjimorca, dr. Gjuranca, Kovačička i. t. d. Je-li to v interesu narodne svetinje? 5. Več kot deset let služi na vseučilišču jeden najdelavnejših profesorjev na bogoslovski fakulteti, profesor in akademik dr. Ante Bauer, kot izvanreden profesor, mej tem ko njegovi sovrstniki niso samo že davno redni profesorji postali, temveč

so se uzpeli na najviša in najuglednejša mesta. Nobeden ne ve za razlog, zakaj se tako ravna z bogoslovsko fakulteto, na kateri se leta in leta pušča prazne stolice. Mar je to v interesu narodne svetinje? 6. Cerkev sv. Blaža bi se imela že sedaj graditi; duhovna oblast je izjavila, da od njene strani ni nikake zapreke, ravno tako mestna občina; ljudstvo nima priložnosti, da bi skrbelo za svoje verske potrebe — vlada pa celo stvar gotovo več kot dva meseca zavlačuje. Mar je to v interesu narodne svetinje? V protestantovski šoli v Zagrebu je 60 katoliških otrok in protestantovskih nekoliko čez 40; toda katoliški otroci nimajo že več kot tri mesece nobenega veronauka. Je li to nežna briga za narodno svetinjo? 7. Na vseučilišču služi profesor in upliven član sabora in današnje vladne stranke, kateri zanikava božanstvo Kristusovo? Je-li to v interesu narodne svetinje? Tako skrbi in deluje madžaronska „narodna“ stranka, katera je svoj narod že davno izdala in prodala, za narodno svetinjo — vero!

* * *

(Sejmi po Slovenskem od 29. marca do 3. aprila.) Na Kranjskem: 29. v Litiji; 31. v Roviši; 2. aprila na Rakeku; 3. v Gor. Tuhinju, v Mokronogu. — Na Slov. Štajerskem: 28. v Podplatu; 3. v Podsredi. — Na Koroškem: 31. v Polju, pri St. Leonardu, Milstatu, v Starem Dvoru. — Na Primorskem: 31. marca pri Sveti Luciji.

Društva.

(„Glasbene Matice“) III. glasbeni večer ne bode 5. aprila, ampak še le 5. maja.

(Razpored družinskega večera,) katerega priredi „Dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem“ jutri v nedeljo dne 28. marca v salonu Hafnerjeve pivovarne na Sv. Petra cesti na korist društveni blagajnici, je naslednji: 1. Smetana (J. Bartl): Koračnica iz opere „Prodana nevesta“, udarja tamburaški klub „Zvezda“. 2. A. Hajdrih: „Na boj“, moški zbor, poje oddelek pevskega društva „Ljubljana“. 3. Iv. pl. Zaje (M. pl. Farkaš): „Domovini i ljubavi“, prvi brač-solo („Zvezda“). 4. Različne karakterje, predstavlja režiser gospod Rudolf Ineman. 5. J. Bartl: „Sto čutiš („Zvezda“). 6. Fr. Gerbič: „Slovenski brod“, moški zbor (oddelek „Ljubljana“). — Odmor. — 7. M. Adamič: „Slovenske nar. pesmi („Zvezda“). 8. Francoskega eskametirja predstavlja režiser gospod Rudolf Ineman. 9. Dr. Ipavic: „Slovenska pesem“, moški zbor (oddelek „Ljubljana“). 10. M. pl. Farkaš: „Krasni Sarafan“, kvartet („Zvezda“). 11. Kocijančič: „Novinci“, moški zbor (oddelek „Ljubljana“). 12. Iv. pl. Zaje (Güntschy): „Večer na Savi“, fantazija („Zvezda“). 13. Drag. Barborič: „Koračnica slov. narodnih pesmij“ („Zvezda“). — Začetek ob 7/8. uri zvečer. — Vstopnina 30 kr. — Preplačila se z ozirom na dobrodelni namen s hvalečnostjo vsprejmo. — Ker ima to društvo zgolj dobrodelni namen, priporočamo ga slavnemu p. n. občinstvu, naj mu izkaže svoje simpatije z številnim obiskom.

(Vabilo k rednemu občnemu zboru deželnega pomočnega društva rdečega križa za Kranjsko v Ljubljani,) kateri bo dne 31. marca 1897, ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. — Dnevni red: 1. Naznanila prvo-sedstva. 2. Gospodarstveno poročilo in račun za leto 1896. 3. Volitev jednega odbornika za glavno društvo. Društveno vodstvo.

(Občni zbor „Posojilnice na Slap-u pri Vipavi“) se bode vršil dne 31. marca popoldne ob 3. uri v šolskem poslopji na Slap-u.

(Posojilnica v Zagorju ob Savi) je imela dne 14. t. m. svoj drugi redni občni zbor. Predsednik gosp. Mauer pozdravi navzoče zadruž-nike in hranilničarje, konstatuje sklepčnost občnega zbora ter se s toplimi besedami spominja umrlega predsednika gosp. Medveda. Tajnik gosp. Modic je poročal o posojilničnem delovanju, katero so navzoči zadružniki in hranilničarji z zadovoljstvom na vedenje vzeli. Preglednik gosp. Sterle je naznanil, da je blagajnično knjigo, konto dohodkov in stroškov natančno pregledal in vse kakor tudi blagajno v redu našel. Predlagal je, naj se račun potrdi, kar se je zgodilo. Po privoljenju remuneracije načelstvu in razdelitvi čistega dobitka se je vršila volitev. Voljeno je bilo prejšnje načelstvo. Pri raznih nasvetih je tajnik gosp. Modic predlagal, naj bi se dolžnikom deleži, od katerih morajo dolžniki vsaj enega vzeti, odslej ne obrestovali, nadalje naj bi dolžniki vsako leto poleg obresti plačevali tudi nekoliko na dolg, — koliko, odloči odbor. Oba predloga bila sta soglasno sprejeta. Ker potem nihče več kakega predloga ni stavil, prevzel je besedo g. predsednik, ter se zahvalil gospej Medvedovi, da je sobo, v kateri posojilnica posluje, prepuščala brezplačno, in jo prosil, naj bi to tudi zanjaprej storila, v kar je drage volje privolila. Ko se je zahvalil tudi cenj. zadruž-nikom na mu izkazanem zaupanju, da so ga zopet

volili predsednikom, obljubovaje, da hoče posvetiti vse svoje moči v prospeh posojilnice, prosivši gg. odbornike, da mu pri tem kakor do sedaj pomagajo, je zaključil občni zbor. — Prmeteta je imela posojilnica 1895 leta 87950-78 kron, leta 1896 pa 174018-12 kron, tedaj za 86067-24 kron več. Zadrugnikov je štela koncem 1896 leta 75 z 3210 kron, hranilničarjev 125 s 64917-82 kr., posojil 70 s 75050 kron, rezervnega zaklada 1143 kron in čistega dobička 589-96 kron. Čisti dobiček se je po volji občenega zbora tako-le razdelil: Donesek k posebni rezervi 30-32 kron, remuneracija in povrnjeni stroški načelnstvu 279-64 kron, domačim društvom 100 kron, Zagorski cerkvi za nove orglje 50 kron, za zvonik v Vinjah 20 kron, za revne šolarje zagorske šole 40 kron, topliške šole 20 kron, zagorskim revežem 20 kron, za učiteljski konvikt 10 kron in družbi sv. Cirila in Metoda 20 kron.

Telegrami.

Dunaj, 27. marca. (Gospodska zbornica.) Knez Windischgrätz prevzame predsedstvo in pravi, da bo zbornica vedno ozirala se na moč monarhije in koristi naroda, kakor tudi na njegov napredek ter na tej podlagi reševala težavne naloge. (Živahna pohvala.) Svoj govor konča z živio-klicem na cesarja, čemur zbornica navdušeno pritrdi.

Dunaj, 27. marca. (Prva seja poslanske zbornice.) Na povabilo ministerskega predsednika grofa Badenija prevzame predsedstvo poslanec-starosta Proskovetz, ki izraža željo, naj bi bili poslanci jedini in naj opuste vse politične in narodnostne prepire, da se tem lažje rešijo velike gospodarske naloge. Po storjeni obljubi poslancev se je seja zaključila. Prihodnja seja v torek.

Dunaj, 27. marca. Krščansko-socijalni državni poslanci so osnovali svojo krščansko-socijalno zvezo; načelnik zvezi je dr. Lueger, namestnika sta Lichtenstein in Gessmann. Ta zveza, ki šteje 34 članov, kandiduje dr. Pattai-a kot podpredsednika drž. zbora.

Dunaj, 27. marca. Katoliška ljudska stranka si je izbrala predsednikom Dipaulija ter se dogovarja s konservativci glede ustanovitve skupnega kluba.

Belgrad, 27. marca. Pri občinskih volitvah v Srbiji so prodrli na vsi črti kandidatje radikalne stranke.

Berolin, 27. marca. Državni zbor je vsprejel v tretjem branju naslov „državni zbor“ proračuna za l. 1897 kakor tudi s 179 proti 49 glasovom predlog lib. stranke, naj se izplačujejo poslancem dijete. Proti so glasovali konservativci, osrednja stranka in 9 nacionalnih liberalcev.

Dogodki na Kreti.

Kolonija, 27. marca. „Kölnische Zeitung“ poroča iz Kaneje, da so vstaši streljali na avstro-ogerski parnik „Elster“, da pa je napad krepko odbil.

Atene, 27. marca. Prestolonaslednik je v zadnjem trenutku odložil odpotovanje za dva ali tri dni. Poročilo o pogajanju mej Grško in vevlastni je popolno neosnovano.

Atene, 27. marca. „Agence Havas“ poroča, da so se angleške čete izkreale v Kandiji, in 400 ruskih vojakov v Rethymnu.

Atene, 27. marca. Včeraj popoldne je došla poslanikom vevlastij nota grške vlade, v kateri se protestuje proti blokadi Krete. V tej noti se v prvi vrsti naglašja, da je sedaj nemogoč dovoz živil na Kreto, da krečansko prebivalstvo dobiva svoj živež največ od zunaj, in si torej smatra grška vlada za nujno dolžnost, z ozirom na vezi, ki jo vežejo s tem prebivalstvom, apelovati na človekoljubno čuvstvo vevlastij.

Carigrad, 27. marca. Vojno ministerstvo se pogaja s konjskim prekupcem iz Temesvara radi nakupa konj za topništvo in konjenico.

V sedanjem času za jemanje najbolj pripravno pristno, čisto in sveže 53 (8) 3

✶ dorševo med. ribje olje ✶

je ugodnega okusa in lahko prebavljivo. — Cena steklenici 50 kr., dvojna steklenica 1 gl. Priporoča

lekarna L. Leustek v Ljubljani,

Resljeva cesta šte. 1, poleg mesarskega mosta

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju

v Ljubljani.

Podpisani usoja si Vašemu blagorodju uljudno naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želodec (Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, lastno tako tudi proti jetrnim in žolčnim izlivanjem.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Gradeo, dne 2. februarja 1897.

Provincijal

brat Emanuel Leitner.
nadzdravnik.

232 100—1

Izvir: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.
Prospekti zastoni in franko.

**Raba, tega v zamašek
vžganega znamenja in ru-
deče vreleške etikete se
priporoča kot varstvo proti
pogostim ponaredbam**

Mattonija Giesshübler kisla voda.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specijalnih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Umrli so:

25. marca. Anton Stöckl, hišnik, 84 let, Pred Skofijo 5, ostarelost. — Julija Marija Tenk, usmiljena sestra, 26 let, Radekega cesta 11, jetika.

V bolnišnici:

21. marca. Marijana Korenčan, delavka, 62 let, Radekega cesta 11, jetika. — Ivana Zdešar, kuharica, 21 let, jetika. — Franc Mihec, rudokopov sin, 1 dan, atelectasis pulm.

Tržne cene v Ljubljani

dne 27. marca.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st. . . .	8 20	Špeh povojen, kgr. .	68
Rež, „	6 30	Surovo maslo, „ . .	75
Ječmen, „	5 50	Jajce, jedno „ . .	2
Oves, „	6 20	Mleko, liter „ . .	10
Ajda, „	7 —	Goveje meso, kgr. .	64
Proso, „	7 —	Telečje „	64
Koruz, „	5 —	Svinjsko „	62
Krompir, „	2 20	Koštrunovo „ . . .	40
Leča, hktl. „ . . .	12 —	Piščanec „	65
Grah, „	12 —	Golob „	24
Fizol, „	10 —	Seno, 100 kgr. . .	14
Maslo, kgr. „ . .	95 —	Slama, 100 „ . . .	14
Mast, „	70 —	Drva trda, 4 kub.m.	60
Špeh svež, „ . . .	64 —	„ mehka, 4 „ . .	80

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
24	9. zvečer	735.5	12.4	sl. jzah.	jasno	
25	7. zjutraj	733.0	6.6	sl. zah.	oblačno	0.0
	2. popol.	730.2	13.1	p.m. zah.	„	

Srednja včerašnja temperatura 12.9°, za 7.3° nad normalom.

233 1—1

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je Bogu vsegamogočnemu dopadlo, našega preljubega soproga, očeta oziroma tasta, gospoda

Janeza Rihar

usnarja, posestnika in trgovca

po dolgi, mučni bolezni, previdenega s sv. zakramenti za umirajoče, dne 26. t. m. ob polu 10. uri zvečer v 54. letu njegove starosti, poklicati v boljše življenje.

Truplo dragega rajnega preneslo se boče v nedeljo, dne 28. t. m., ob polu 5. uri popoldne, iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše zadušnice se beró v farni cerkvi »M. B. R. v. v Gor. Logatcu.

Nepozabnega priporočamo v blagi spomin in molitev.

V LOGATCU, dne 27. marca 1897.

Ivana Rihar, soproga. — Ivan in Josip, sinova. — Franja Sterger rojena Rihar, hči. — Josip Sterger, c. kr. sodni pristav, zet.

Svarilo!

Trži se s steklenicami z mrčesnim prahom, ki imajo protipravno ponarejene in kot najvažnejši del ime „Zacherl“ noseče etikete, s katerimi naj bi se občinstvo, nameravajoč kupiti iskano, od staroznane tvrdke J. Zacherl proizvajano in pod imenom „Zacherl“ slovito znane specialiteto za pokončevanje mrčes, varalo in se je tudi v resnici že varalo.

Vseskozi je umljivo, da se ugleden, na svoje dobro ime ponosen trgovec ne bo maral posluževati takih varljivostij, kajti s tem bi zakrivil prestopak zakona o varstvenih znamkah, vsled česar sta ponarejevalca tega, namreč trgovinski agent Moric Kohn (kot podjetnik) in prodajalec kislega zelja Ivan Zacherl (ki je dal na razpolago svoje ime) pri dunajskem deželnem sodišču bila že kaznovana z občutnim zaporom.

Ko bi se pa vkljub temu še nahajali trgovci, ki ne mislijo resno s svojo dolžnostjo, tedaj prosim — da zamorem obvarovati svoje cenjene odjemalce pred varanjem in sleparjenjem — s tem vsakogar, naj mi takoj naznani ime in naslov trgovca, ki bi razprodajal take steklenice, da zamorem po dognani resničnosti na primeren način prijaviti v dnevnikih objavo v splošno obrambo in storiti sodne korake proti njemu v smislu zakona o varstvu znamk.

Velespoštovanjem

235 1—1

J. Zacherl.

Josip Cvetrečnik,

sobni slikar, Karlovska cesta št. 2,

priporoča se v vsakovrstna v sobnoslikarski obrt spadajoča dela. 9 32—6

Požlahtnene ameriške trte

najboljših domačih vrst, z močnimi koreninami, prodaja po nizki ceni oskrbnitvo graščine na Raki (Dolenjsko). 215 3—3

Lastnikom srečk!

Prav mnogo je glavnih dobikov, za katere se že leta nihče ne oglasi, da bi se mu izplačali. In zakaj? Zato, ker lastniki srečk pregledujejo navadno le izkaze dobikov ob zrebanju, onih zapisnikov pa ne pogledajo, v katerih so zaznamovani dobiki še ne vzdignjeni. Ni dosti, da bi koga nsprosil, naj poišče, če ni morda kaj zadet, ampak sam naj sleherni pogleda, ako ni katera njegovih srečk že kedaj zadela dobiček. Napravil sem v ta namen knjigo, 84 strani obsegajočo, v kateri so vse do sedaj izžrebane srečke, tako imenovani „Restantenbuch“. Tu je najti natančen, pregleden in zanesljiv zapisnik vseh evropskih srečk, katere so do sedaj, še tudi že pred več leti, zadela glavne ali postranske dobitke, pa niso še vzdignjene od lastnikov, ki niti ne vedo za svojo srečo. Kdor mi pošlje 60 kr., mu pošljem po pošti ta zapisnik nevzdignjenih srečk. Nedavnej je gosp. J. S. z Moravskega pri nas naročil to knjigo ter v nji našel v svoje veselje iznenadenje, da je s svojo Stanislajevo srečko št. 5363 že pred 15 meseci zadet

veliki dobiček!

Takoj me je pooblastil, da zanj vzdignem ta dobiček. Mestna blagajna v Stanislaju lahko spričuje, da sem jaz vposlal srečko z glavnim dobitkom. 229 1—1

Protok. menjalnice S. Fischer,

Dunaj, Schottenring 14.

Brzojavni naslov: Bank Fischer, Dunaj.

Obvestilo.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da bom dospel v torek, dne 30. t. m. v Ljubljano ter takoj pričel zobozdravniško ordinacijo v hotelu pri Maliču.

Karansebes, dne 25. marca 1897.

Velespoštovanjem

J. Schweiger,

zobozdravnik.

234 1—1

C. in kr. privilegovani
zavod za izdelovanje orgelj

tvrdke
Franc Čapek
v Kremsu ob Donavi

odlikovana mnogokrat s prvimi darili, član pariške akademije umetnosti

se priporoča v izvršitev vseh v to stroko spadajočih del, kakor: izdelovanje in postavljanje novih orgelj po najnovejšem, preizkušenem stožnopredalčnem (Kegeliade) sistemu i. t. d., prenavljanje in popraviljanje orgelj, harmonijev, ameriškega ali poljubnega izvora in velikosti. 121 26-4

Od ustanovitve tega zavoda doslej izvršilo se je v njem 150 novih orgelj, mej temi so se postavile orglje v kremški mestni župni cerkvi (z 48 registri), v prostejeviški (s 30 registri), v St. Lenartu na Koroškem (z 28 registri), v Certini di Ampezzo (z 32 registri), v Obertham na Češkem (z 18 registri), v Czepanu na Sedmograškem (z 12 registri) itd. itd.

Dovoljujejo se jako ugodni plačilni pogoji.

Dominik Demetz
podobar in izdelovatelj oltarjev
St. Ulrich, Gröden (Tirolsko)

se priporoča častiti duhovščini za napravo:

kipov, svetnikov, križev, božjih grobov, reliefov, križevih potov, oltarjev, prižnjo, spovednico, krstnih kamnov itd.

v vsakršnem slogu in lesu s finim barvanjem in pozlačenjem pod skremnimi in resnimi pogoji.

Za res umetniško izvršitev dajem popolno poročilo.

Ilustrovani ceniki in proračuni na zahtevo brezplačno in franko.

Spricelo!

Jemljem si čast, v imenu tukajšnjega samostana Vam izreči popolno zadovoljstvo z lepim kipom sv. Franciška, ki ste ga nam napravili, ter našo cerkev zelo zaljuba. 685 12-12

V Lincu, dne 6. maja 1896.

P. Klet Hirsenschrott O. C., gvardijan.

Izborno svojo zalogo
raznovrstnih vóz

kritih in nekritih

lično in trpežno izdelanih priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu

Fr. Šiške naslednik

J. Demšar

Marije Terezije cesta št. 6 v Ljubljani.

Naročila izvršujejo se točno po nizki ceni. 165 1 194 6-3

Stavbinsko, umetniško, strojsko ključarstvo, železo-strugarstvo in vodovodna instalacija

Albin C. Achtschin
Ljubljana, Wolfve ulice 8

priporoča

svojo novo opravljeno strugarnico za železo v izvrševanje vseh v to stroko spadajočih del. 141 6-5

Točna postrežba! Nizke cene!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenavljanje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 12 52-12

Ana Hofbauer,
imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Zobozdravnik A. Paichel
Pod Trančo št. 2, poleg čevlarskega mostu, I. nadstropje
ustavlja na najnovejši in najboljši način

umetne zobe in zobovja

brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije.

Odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živoa. 818 (26)

Pleskarski in lakirarski obrt
tvrdke
Josip Makovec v Ljubljani
na Bregu šte. 20

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi za vsa v njegovo stroko vstevajoča se dela, osobito v prostoročno izvršeno imitacijo vsakovrstnega lesovja. — Vsa naročila izvrši natančno z uporabo najboljšega materiala ter jamči za dobro delo po možno nizki ceni. 390 52-24

Otvoritev kleparske obrti v Ljubljani.

Prečastito duhovščino in sl. občinstvu uljudno obveščam, da sem po mnogoletnem službovanju pri jedni največjih trdk kot samostojno delujoč poslovodja otvoril

kleparsko delavnico za stavbena in galanterijska dela v Ljubljani na Sv. Petra cesti 21.

Ob tej priliki priporočam se najtopleje v vsakovrstna kleparska, posebno pa v strokovnjaška stavbinska dela, kakor: krtitje cerkv, zvonikov, streh na župniščih in zasebnih poslopjih, napeljevanje žlebov, prirejanje strnišč po najnovejših zdravstvenih predpisih itd.

Za vsako meni izročeno delo uporabljam najboljšo kovino, za katero dobroto in izvršitev popolno jamčim; zaračunjam pa po najnižji ceni.

Velepoštovanjem

218 5-2 **ALOJZIJ LENČEK,** stavbeni in umetni klepar.

Hiša na prodaj,

v kateri je večletna gostilna in konjski hlev v predmestju, prodá se iz proste roke radi družinskih razmer po ugodnih obrokkih. — Cena po dogovoru.

Kje, pové upravništvo tega lista. 225 6-2

Velika izbira lepih, porabnih priložnostnih daril!

Najboljše ure po najnižjih cenah.
Popravila zanesljivo pod jamstvom.

Največja zaloga verižic, uhanov in prstanov.

Zaloga Styria-koles in raznih drugih zistemov.
Mehanična delavnica na Poljanah št. 31 v lastni hiši.
Ceniki so franko na razpolago.

Novost: Stenske (Pendel-) ure z godbo po jako nizki ceni. 711 27

Fr. Čuden, urar v Ljubljani, Mestni trg, nasproti rotovžu.

Usojam si prečastiti duhovščini, sl. občinstvu in vele-spoštovanim odjemalcem uljudno naznaniti, da sem s dnem 8. februarja t. l. preselil svojo

trgovino s klobuki, čepicami in krznarskimi izdelki

iz prejšnje prodajalnice v gosp. Kirbiša hiši na Kongresnem trgu v novo urejene

prodajalnične prostore

v Wolfvi (preje gledališčni) ulici št. 5

Ob tej priliki se priporočam vsestranski ter prosim, da se mi ohrani tekom 23 let pridobljena časteča me blagonaklonjenost sl. občinstva.

Velepoštovanjem

119 15-9 **Anton Krejči**

Istotam je tudi trgovina s klobuki za dame.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila za gospode, gospé in otroke

na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Srajce za gospode,
beli chiffon, gladke na prsih,
brez ovratnika, brez manšet,
37 vrst
jedna od gld. 1.10 do 2.75
šest " " 6.25 " 15.—

Srajce za dečke,
v 4 velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1.— do 1.40
šest " " 5.75 " 7.75

Svitice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gld. 1.40
šest gld. 4.50 do gld. 7.50

Dvanajst ovratnikov
od gld. 1.50 do 2.20.

Dvanajst manšet
od gld. 3.30 do 4.60.

12 predlog
(Verheizen)
od gld. 3.25 do 5.—

Za kroj, brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 66 10

Prečast. duhovščini, cerkvenim predstojnikom
in dobrotnikom priporočam podpisani

svoje lepe izdelke

cerkvenih posod in orodja.

Ze izgotovljene reči, katerih imam veliko v zalogi, n. pr.:
več monštrano, kelihov, svečnikov, kandelabrov
za velikonočne sveče, lestencev itd., prodam 20%
nižje od prejšnje cene.

Vsako novo naročilo ali popravilo, pozlatenje, posrebrevanje,
poniklanje itd. se bode zanesljivo dobro in v kratkem času
izvršilo.

Proračune in načrte naredim brezplačno. — Na ogled
pošljem izgotovljene izdelke franco.

Z največjim spoštovanjem

Leop. Tratnik,

pasar - srebrar,

Sv. Petra cesta šte. 27.

153 20—3

Pojasnila

o cerkvenih in interkalarnih računih

daje

A. K.

223 1—1

poste restante Škofja Loka.

Javna zahvala.

Dne 28. februvarija t. l. uničil mi je
požar moja pri

ogersko-francoski zavarovalnici

„Franco-Hongroise“

zoper škodo po ognju zavarovana poslopja.

Ze kmalu potem cenila mi je omenjena
zavarovalnica škodo in izplačala po njenem
glavnem zastopniku g. **Alfredu Ledeniku**,
trgovcu v Ljubljani, zavarovano svoto
točno in brez vsakega odbitka.

Štejem si torej v dolžnost, izreči tej za-
varovalni družbi na njenem kulantnem po-
stopanju svojo srčno zahvalo ter jo priporo-
čati vsakomur najtoplejšje.

Ravne, dne 21. marca 1897.

Jože Stopar.

236 1—1

Franz Ceh,
priča.

Jos. Broar,
priča.

V lekarni se tudi dobiva: **Pristno francosko kina** v
originalnih steklenicah po 60 in 40 kr., med. konjak,
med. malaga, najboljša, vse po najnižjih cenah. **Želez-**
nato kineško vino, sagrada vino (odvajajoče) itd.

Splošno priznan je kina-železnati malaga

kot dijetelčno, krepujoče in kri tvoreče
zdravilno sredstvo, priporočljivo krvi pri-
manjkujočim otrokom, ženskim, rekon-
valescentom, sploh slabotnim osebam;
Steklenica gld. 1.80, pol stekl. gld. 1.—

Priraja se v kemično farmacev-
tičnem laboratoriju

lekarne „pri zlatem orlu“

J. Svobode nasl. (Mardetschlaeger)

v Ljubljani

kateri naj se določijo naročila. Ondi
dobé se tudi vsa **homöopatična**
zdravila.

Pojasnila na v lekarniško stroko spa-
dajoča vprašanja dajo se radovoljno in
brezplačno. 54 52—11

Potovalcem proti proviziji,

kateri obiskujejo trgovce s kolonijalnim blagom, je prilika
ponujati obče vpeljan predmet.

Natančneje pové upravništvo „Slovenca“. 226 10—2

Skušen 214 3-3

mojster oglár

se sprejme takoj. — Ponudbe s priloženimi spričevali in
z naznanilom, kje je dotični deloval dosedaj, sprejema pod
šifro „Z. 1363“ anonasni zavod **Rudolf Mosse** na Dunaji.

LUDOVİK BOROVNIK

= puškar =

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje **vsakovrstnih pušk** za
lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim
jamstvom. — Tudi **predeluje** stare samokresnice,
vzprejema vsakovrstna **popravila** in jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od
mene preskušene. 655 52—27

Slovenski in nemški ilustrovani ceniki zastoj.

Staropreizkušeno dijet. kosmet.
svedstvo (vrihalno) za okrepčavo
in utrjenje žil in mišic člove-
škega telesa.

Kwizdov fluid

Znamka: kača (hribolazki fluid).
Z uspehom ga rabijo hribolazci, biciklisti
in jahači, da se utrde in okrepčajo po
dolgem naporu. — **Cena steklenici 1 gld.,**
pol steklenice 60 kr.

Pristen se dobiva v vseh lekarnah.

Glavno zalogo ima

okrožna lekarna v Korneuburgu
pri Dunaju.

114 4 G

Raznovrstne vozove,

štajerska vagerla,

na pol pokrite kočije,

landauerje,

tovorne vozove itd.

izdeluje in ima tudi v zalogi 168 3—3

Peter Kersič,

izdelovalec vozov

v Spodnji Šiški pri Ljubljani.

Najboljši

fabrikat!

I. kranjski

laneno-oljnati firnež.

I. kranjsko

čisto laneno olje.

Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje 59 104—26

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, fir-
nežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 27. marca.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 65 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 65
Avstrijska zlata renta 4%	122 65
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 35
Ogerska zlata renta 4%	121 90
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 15
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	944 —
Kreditne delnice, 160 gld.	358 —
London vista	119 65
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 65
20 mark	11 73
30 frankov (napoleonador)	9 52
Italijanski bankovci	45 05
C. kr. cekini	5 65

Dne 26. marca.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	152 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	153 75
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	188 50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 10
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140 —
Dunavske vravnave srečke 5%	127 75
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	107 60
Posojilo goriškega mesta	112 50
4% kranjsko deželno posojilo	99 25
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 80
Priporočne obveznice državne železnice	225 —
južne železnice 3%	174 30
južne železnice 5%	127 20
dolenjskih železnice 4%	99 50

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	146 —
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	19 20
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 50
Salmove srečke, 40 gld.	69 —
St. Genois srečke, 40 gld.	72 —
Waldsteinove srečke, 20 gld.	57 —
Ljubljanske srečke	21 75
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 50
Akcije Ferdinandovse železn., 1000 gl. st. v.	3395 —
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	366 —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	82 50
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	159 —
Montanska družba avstr. plan.	80 60
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	157 —
Papirnih rubljev 100	126 75

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zube pri izrebanjih, pri izrebanjih
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.